

COLLOQUIA LITTERARIA

Półrocznik Instytutu Literaturoznawstwa
Uniwersytetu Kardynała Stefana
Wyszyńskiego w Warszawie

39

2/2025

Logos – Słowo, rozumność, twórczość

Część 1

Rada Naukowa

prof. Benjamin Acosta-Hughes, Uniwersytet Ohio – The Ohio State University (Columbus, Ohio, USA); prof. Gianfranco Agosti, Uniwersytet Rzymski La Sapienza (Rzym, Włochy); prof. Josef Barton, Uniwersytet Karola (Praga, Czechy); dr hab. Janusz Detka, prof. ucz., Uniwersytet Jana Kochanowskiego (Kielce, Polska); prof. dr hab. Teresa Dobrzyńska, Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk (Warszawa, Polska); prof. dr hab. Bogusław Dopart, Uniwersytet Jagielloński (Kraków, Polska); prof. dr hab. Krzysztof Dybciak, prof. em., Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (Warszawa, Polska); dr hab. Margreta Grigorova, prof. ucz., Wielkotypnowski Uniwersytet im. świętych Cyryla i Metodego (Wielkie Tyrnowo, Bułgaria); prof. David Hernández de la Fuente, Uniwersytet Complutense w Madrycie (Madryt, Hiszpania); prof. dr hab. Daniel Kalinowski, Akademia Pomorska w Słupsku (Słupsk, Polska); prof. dr hab. Jarosław Ławski, Uniwersytet w Białymstoku (Białystok, Polska); prof. Massimo Natale, Professore Associato, Università di Verona (Verona, Włochy) – profesor uczelni; prof. dr hab. Arent van Nieukerken, Uniwersytet w Amsterdamie (Amsterdam, Holandia), członek zagraniczny PAN; prof. Alessandro Polcri, Associate Professor, Fordham University (New York, USA) – profesor uczelni; prof. dr hab. Bernadetta Puchalska-Dąbrowska, Uniwersytet w Białymstoku (Białystok, Polska); dr hab. Anna Ryś, prof. ucz., Uniwersytet Gdański (Gdańsk, Polska); prof. dr hab. Marek Stanisławski, Uniwersytet Rzeszowski (Rzeszów, Polska); prof. dr hab. Andrzej Sulikowski, Uniwersytet Szczeciński (Szczecin); dr hab. Zbigniew Trzaskowski, prof. ucz., Uniwersytet Jana Kochanowskiego (Kielce, Polska); prof. ssa Caterina Verbaro, professore Ordinario, Università LUMSA (Roma, Włochy) – profesor zwyczajny; prof. ucz., dr hab. Leszek Zwierzyński, Uniwersytet Śląski (Katowice, Polska)

Recenzenci tego numeru

prof. dr hab. Arkadiusz Bałajewski, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; prof. dr hab. Magdalena Danielewiczowa, Uniwersytet Warszawski; prof. dr hab. Teresa Dobrzyńska, Instytut Badań Literackich PAN; prof. dr hab. Dorota Heck, Uniwersytet Wrocławski; prof. dr hab. Elżbieta Kiślak, Instytut Badań Literackich PAN; dr hab. Anna Kucz, prof. Uniwersytetu Śląskiego; dr hab. Maria Łukasiewicz-Chantry, Uniwersytet Wrocławski; dr hab. Maria Marcinkowska-Rosół, prof. Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu; dr hab. Monika Męczyńska-Miązek, prof. Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu; ks. prof. dr hab. Norbert Widok, Katolicki Uniwersytet Lubelski

Redakcja

Pracownicy Wydziału Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (Polska) i doktoranci Szkoły Doktorskiej UKSW:

dr hab. prof. UKSW Magdalena Saganiak (redaktor naczelna); dr hab. prof. UKSW Dominika Budzanowska-Węglenda (zastępca redaktor naczelnej); prof. dr hab. Wojciech Kudyba; dr hab. prof. ucz. Paweł Stangret; dr Łukasz Kucharczyk; mgr Artur Filipek (sekretarz redakcji); mgr Aleksandra Lesińska (sekretarz redakcji)

Adres redakcji

„Colloquia Litteraria”, Instytut Literaturoznawstwa, Wydział Nauk Humanistycznych UKSW, ul. Dewajtis 5, 01-815 Warszawa; kontakt mailowy: Magdalena Saganiak, e-mail: m.saganiak@uksw.edu.pl

Redakcja językowa – Tomasz Chlewiński, Aleksandra Lesińska, Magdalena Saganiak

Przekłady na język angielski – Tristan Korecki

Projekt okładki – Jan Giemza; na okładce – Matthias Gerund, *Jeruzalem Niebieska i Szatan Szeptany*, iluminacja w Biblii Ottheinricha

Skład – Maciej Faliński

Wersja internetowa jest wersją pierwotną czasopisma

ISSN 1896-3455 e-ISSN 2353

Waga egzemplarza – ? g

SPIS TREŚCI

LOGOS – SŁOWO, ROZUMNOŚĆ, TWÓRCZOŚĆ, CZĘŚĆ 1

Słowo wstępne	5
Kazimierz Pawłowski	
Logos i Eros w filozofii przedsokratejskiej. Wątki „logiczne” i „erotyczne” w koncepcjach kosmologicznych i teologicznych niektórych filozofów epoki przedsokratejskiej w kontekście greckiej tradycji przed-filozoficznej	9
Magdalena Znamirska	
Logos ukryty: <i>rāzā</i> jako hermeneutyka Słowa w poezji Efrema Syryjczyka	31
ks. Jerzy Sikora	
Język poetycki jako narzędzie poznania (Bogdan Czaykowski, Adam Czerniawski, Tymoteusz Karpowicz)	47
Anna Kozłowska	
Język jednostki jako Logos. Literacka idiolektologia Wiesława Myśliwskiego	65
Maria Olszewska	
„Ku przestrodze”, czyli <i>W nawiedzonym zamczysku</i> Jana Łady jako projekt edukacji politycznej narodu	81

LOGOS I SWEDENBORG

(opracował i przełożył Tristan Korecki, red. Aleksandra Lesińska)

Tristan Korecki	
O Swedenborgu – propedeutycznie	109
Emanuel Swedenborg	
Nowa Jeruzalem i jej niebiańska nauka. Z tego co usłyszane z Nieba. Poprzedzone rzeczą niejaką o nowym Niebie i nowej Ziemi	145

Inge Jonsson	
Ewolucja myśli Swedenborga	163
Lars Bergquist	
Emanuel Swedenborg i jego <i>Dziennik snów</i>	189
Marsha Keith Schuchard	
Tajemne dzieje wolnomularskie Towarzystwa Swedenborgiańskiego, którego członkiem był William Blake	215
Maria Danilewicz Zielińska	
„Król Nowego Izraela” – Tadeusz Grabianka (1740–1807)	259

ROZMOWA

Mistyka Słowa. Juliusz Słowacki i Olivier Messiaen. Z Jerzym Stankiewiczem, Łukaszem Borowiczem i Magdaleną Saganiak rozmawia Michał Klubiński	299
--	-----

DOKUMENT

<i>Narodziny Słowa</i> . Spektakl słowno-muzyczny wystawiony dla uczczenia 25 rocznicy założenia Wydziału Nauk Humanistycznych UKSW	341
---	-----

RECENZJA

Eneasz Sylwiusz Piccolomini, <i>Historia czeska</i> , red. nauk. Włodzimierz Olszaniec, Mikołaj Olszewski, tłum. Inga Grześcak, seria Biblioteka Renesansowa 9, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2025, ss. 448	349
---	-----